

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/54/2012
Identifikačné číslo spisu:	6012200036
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6012200036.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbanovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu C., bytom M., v zastúpení advokátom Mgr. Filipom Osvaldom, so sídlom vo Zvolene, Trhová 1, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, so sídlom v Banskej Bystrici, Lazovná 63, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/221/21136-116467/2011/990311-r zo 07. novembra 2011, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 24S/6/2012-35 z 20. júna 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 24S/6/2012-35 z 20. júna 2012 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. I/221/21136-116467/2011/990311-r zo 07. novembra 2011 a rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica I č. 651/230/924-17553/07/Šauš z 29. marca 2007 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 132 eur titulom súdneho poplatku a v sume 646,99 eura titulom trov právneho zastúpenia do rúk Mgr. Filipa Osvalda, advokáta so sídlom vo Zvolene, do troch dní.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom, č. k. 24S/6/2012-35 z 20. júna 2012, podľa § 250j ods. 1 Občianskeho právneho poriadku (ďalej len „OSP“), zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/221/21136-116467/2011/990311-r zo 07. novembra 2011, ktorým žalovaný podľa § 48 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov platnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“ alebo „zákon o správe daní“) potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica I. č. 651/230/924-17553/07/Šauš z 29. marca 2007, ktorým správca dane nevyhovел žiadosti žalobcu a nepriznal mu úrok z preplatku na dani z pridanej hodnoty z nadmerného odpočtu za zdaňovacie obdobie apríl 1997.

O trovách konania rozhodol krajský súd s poukazom na § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi právo na náhradu trov konania z dôvodu jeho neúspechu v konaní nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že až novelizáciou ustanovenia § 63 zákona č. 511/1992 Zb. bola zavedená povinnosť správcu dane platiť úrok z omeškania nielen s oneskoreným vrátením preplatku na dani, ale aj s vrátením nadmerného odpočtu, uplatneného vrátenia spotrebnej dane a uplatneného vrátenia dane z motorových vozidiel. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobcu, že sa jednalo o spresnenie preplatku vzhľadom na definíciu dane podľa ustanovenia § 1a písm. a/ zákona o správe daní, nakoľko toto je v rozpore so zákonným vymedzením preplatku v citovanom ustanovení § 63 ods. 1 zákona o správe daní a zákonným vymedzením nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty uvedeným v ustanovení § 2 ods. 5 písm. i/ zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení účinnom v zdaňovacom období apríl 1997. Ďalej krajský súd uviedol, že kým preplatok na dani je platba, ktorú daňovník zaplatil správcovi dane navyše nad jeho zákonnú daňovú povinnosť bez ohľadu na to o akú daň sa jednalo, nadmerným odpočtom je čiastka, v ktorej daň z pridanej hodnoty zaplatená daňovníkom - platiteľom dane z pridanej hodnoty na vstupe a upravená v zmysle zákonov, prevyšuje daň na výstupe v predmetnom zdaňovacom období. Z uvedeného krajský súd vyvodil, že nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty je výsledkom systému platenia a systému tvorby dane z pridanej hodnoty tak, ako sú upravené zákonom o dani z pridanej hodnoty. Nie je teda výsledkom nesprávne zaplatenej dane, ako je tomu u preplatku na dani, tak ako je vymedzený v ustanovení § 63 ods. 1 zákona o správe daní. Konštatoval, že zákon o dani z pridanej hodnoty upravuje osobitný postup vrátenia nadmerného odpočtu, jeho podmienky, ako aj lehoty na jeho vrátenie, a preto nie je možné podľa názoru krajského súdu na jeho vrátenie aplikovať postup upravený v ustanovení § 63 zákona o správe daní, nakoľko v danom prípade nie je možné nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) považovať za preplatok dane a nie je možný ani postup podľa ustanovenia § 63 ods. 6 zákona o správe daní v znení účinnom do 31.08.2007, a teda správcovi dane nevznikla povinnosť zaplatiť daňovému subjektu - žalobcovi úrok. Táto povinnosť správcu dane (zaplatiť daňovému subjektu úrok vo výške stanovenej v ustanovení § 63 ods. 6 zákona o správe daní aj v prípade oneskoreného vrátenia nadmerného odpočtu, ako aj spotrebnej dane, na ktorú bolo uplatnené jej vrátenie) bola zavedená až s účinnosťou od 01.09.2007, a preto sa nemôže vzťahovať na vrátenie nadmerného odpočtu realizovaného vo februári 2006. Citované ustanovenie sa ani podľa ustanovenia § 110g ods. 1 zákona o správe daní nevzťahuje na daňové konania začaté a neukončené do 31.08.2007, ktoré sa dokončia podľa zákona účinného do 31.08.2007. Je preto nepochybné, že v rozhodnom období, t. j. do vrátenia nadmerného odpočtu žalobcovi správcom dane, ustanovenie § 63 ods. 6 zákona o správe daní ukladalo správcovi dane povinnosť zaplatiť daňovému subjektu úrok len za podmienok stanovených v citovanom ustanovení, t. j. v prípade oneskoreného vrátenia preplatku. Vzhľadom na uvedené mal krajský súd za to, že žalovaný vec správne právne posúdil, keď z dôvodov zákonného podkladu nepriznal žalobcovi úrok z omeškania. Vo vzťahu k žalobcom zmienenému právnomu názoru vyplývajúcejmu z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžf/10/2010, krajský súd skonštatoval, že záver súdu o tom, že uplatnený úrok je príslušenstvom pohľadávky, treba vnímať len vo vzťahu k otázke prípustnosti odvolania voči rozhodnutiu správcu dane o takomto nároku s poukazom na ustanovenie § 63 ods. 7 zákona o správe daní, ako aj vo vzťahu ku skúmaniu podmienok konania podľa ustanovenia § 103 a 104 OSP, pričom sa nezaoberal meritom veci.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody dospel krajský súd k záveru o zákonnosti žalobou napadnutých rozhodnutí.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca nestotožniac sa s názorom krajského súdu vyjadrenom v odôvodnení rozhodnutia. Z odvolania je zrejmé, že žalobca zotrval i naďalej na svojom názore ohľadne zmeny ustanovenia § 63 ods. 6 zákona o správe daní, že táto nastala len za účelom spresnenia použitia preplatku vzhľadom na definíciu dane, ktorou je podľa ustanovenia § 1a písm. a/ zákona o správe daní daň, podľa osobitných zákonov [zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“)] vrátane sankčných úrokov a úrokov, ako aj pokuty a poplatky ustanovené zákonom, ktoré spravuje správca dane. Keďže ustanovenie § 1a písm. a/ zákona o správe daní nebolo novelou zákona č. 215/2007 Z. z. žiadnym spôsobom dotknuté, má žalobca za to, že v skutočnosti nedošlo k hmotnoprávnej zmene ustanovenia § 63 ods. 6 zákona o správe daní, ale skutočne bol iba spresnený pojem preplatok tak, aby korešpondoval s ustanovením § 1a písm. a/ zákona o správe daní a do predmetného ustanovenia bol tým pádom zakomponovaný aj nadmerný odpočet DPH, vzhľadom na skutočnosť, že predmetný paragraf by sa mal

vzťahovať na všetky typy daní podľa ustanovenia § 1a písm. a/ zákona o správe daní.

V súvislosti s poukazovaním na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3SŽf/10/2010 žalobca vyjadril presvedčenie, že najvyšší súd bol oboznámený s predmetným skutkovým stavom a jednoznačne vyslovil, že žalobca v tomto prípade má nárok na zaplatenie úroku v súvislosti s čím Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky vydalo svoje rozhodnutie č. I/221/2402-12204/2011/990311-r zo dňa 31.01.2011. Žalobca konštatoval, že sa nezakladá na pravde tvrdenie krajského súdu, že žalobca uplatnil u správcu dane žiadosť o úrok za oneskorené vrátenie nadmerného odpočtu DPH podľa ustanovenia § 63 ods. 6 zákona o správe daní, ale tento bol uplatnený ako sankčný úrok za neoprávnené zadržiavané peňažné prostriedky podľa ustanovenia § 35b ods. 7 zákona o správe daní. Napriek tomu je žalobca presvedčený o tom, že aj podľa ustanovenia § 63 ods. 6 zákona o správe daní má nárok na zaplatenie úroku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 OSP zmenil tak, že rozhodnutie správneho orgánu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Žalovaný sa vo svojom vyjadrení stotožnil s právnym posúdením krajského súdu a námietky žalovaného vznesené v odvolaní považuje za neopodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP). Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Právna úprava vzťahujúca sa na predmetnú problematiku je obsiahnutá v ustanoveniach zákona č. 511/1992 Zb.. Na konanie o žiadosti žalobcu sa vzťahovali ustanovenia vyššie citovaného zákona platné v rozhodnom čase a teda sa postupovalo podľa zákona účinného ku dňu 31.08.2007.

Ustanovenie § 110c/ zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní platí od 01. januára 2004.

Podľa § 110c ods. 5 zákona o správe daní v znení účinnom ku dňu 31.08.2007, do nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii sa ustanovenia § 35b ods. 1 až 9 uplatnia na všetky dane s výnimkou dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní.

Ustanovenie § 35b zákona o správe daní platí od 01. januára 2004.

Zmluva o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii nadobudla účinnosť dňa 01. mája 2004.

Ustanovenie § 110e zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní platí od 01. januára 2005.

Podľa § 110e zákona o správe daní v znení účinnom ku dňu 31.08.2007, ustanovenia tohto zákona sa použijú na pokuty a sankčný úrok účinné od 01.01.2004, ako aj na zrušené penále, pokuty a zvýšenie dane, ak konanie o nich bude prebiehať po nadobudnutí účinnosti tohto zákona a nezaniklo právo na ich vyrubenie, vybratie a vymáhanie; na konanie o penále sa rovnako použije ustanovenie tohto zákona o sankčnom úroku a na konanie o pokutách a zvýšení dane sa rovnako použije ustanovenie tohto zákona o správnych deliktach.

Podľa § 35b ods. 5, 6, 7 zákona o správe daní v znení účinnom k 31.08.2007, rozdiel medzi zaplatenou daňou alebo zaplateným rozdielom dane na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia správcu dane alebo odvolacieho orgánu a daňou alebo rozdielom dane zníženým novým rozhodnutím sa považuje za neoprávnene zadržované peňažné prostriedky daňového subjektu. Rovnako za neoprávnene zadržované peňažné prostriedky daňového subjektu sa považuje aj rozdiel medzi zaplateným sankčným úrokom vyrubeným rozhodnutím správcu dane a sankčným úrokom zníženým podľa odseku 4 novým rozhodnutím. Ak bol novým rozhodnutím priznaný vyšší nárok na nadmerný odpočet alebo na jeho neodpočítanú časť, považuje sa priznaný vyšší rozdiel nadmerného odpočtu alebo jeho neodpočítanej časti za neoprávnene zadržované peňažné prostriedky daňového subjektu; ak bol novým rozhodnutím priznaný vyšší nárok na vrátenie uplatneného vrátenia dane, považuje sa priznaný vyšší rozdiel dane za neoprávnene zadržované peňažné prostriedky daňového subjektu.

Správca dane za obdobie neoprávnene zadržovaných peňažných prostriedkov daňového subjektu podľa odseku 5 zaplatí daňovému subjektu sankčný úrok vo výške štvornásobku základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska platnej v deň, keď daňový subjekt zaplatil správcovi dane pôvodnú výšku dane alebo keď vznikol nárok na vrátenie nadmerného odpočtu v lehote podľa osobitného zákona alebo spotrebnej dane v lehote podľa osobitného zákona. Sankčný úrok sa vypočíta zo sumy neoprávnene zadržovaných peňažných prostriedkov daňového subjektu a počtu dní, ktoré uplynú odo dňa, keď daňový subjekt zaplatil správcovi dane pôvodnú výšku dane, alebo keď vznikol nárok na vrátenie nadmerného odpočtu alebo jeho neodpočítanej časti v lehote podľa osobitného zákona alebo nárok na vrátenie spotrebnej dane v lehote podľa osobitného zákona, do dňa, keď správca dane neoprávnene zadržované peňažné prostriedky poukázal daňovému subjektu, pričom tento deň sa do počtu dní nezapočítava. Za tento deň sa považuje deň, keď sa peňažné prostriedky odpíšu z účtu správcu dane. Ak je správca dane povinný zaplatiť daňovému subjektu sankčný úrok, pri jeho platení sa postupuje ako pri vrátení daňového preplatku podľa § 63.

Správca dane do 15 dní od poukázania neoprávnene zadržovaných peňažných prostriedkov podľa odseku 6 zaplatí daňovému subjektu sankčný úrok. O zaplatení sankčného úroku vydá správca dane daňovému subjektu rozhodnutie. Proti tomuto rozhodnutiu sa možno odvolať.

Citované zákonné ustanovenia v poznámke 11a) pod čiarou odkazujú na ustanovenia § 79 ods. 1, 2 zákona o DPH podľa ktorého, ak v zdaňovacom období vznikne platiteľovi nadmerný odpočet, odpočíta platiteľ nadmerný odpočet od vlastnej daňovej povinnosti v nasledujúcom zdaňovacom období. Ak platiteľ nemôže odpočítať nadmerný odpočet od vlastnej daňovej povinnosti v nasledujúcom zdaňovacom období, daňový úrad vráti neodpočítaný nadmerný odpočet alebo jeho neodpočítanú časť do 30 dní od podania daňového priznania za zdaňovacie obdobie nasledujúce po zdaňovacom období, v ktorom nadmerný odpočet vznikol alebo do 30 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania, ak platiteľ nebol povinný podať daňové priznanie (§ 78 ods. 1) za zdaňovacie obdobie nasledujúce po zdaňovacom období, v ktorom nadmerný odpočet vznikol. Na účely tohto zákona sa nadmerným odpočtom rozumie prevýšenie celkovej výšky odpočítateľnej dane za príslušné zdaňovacie obdobie nad celkovou výškou dane za príslušné zdaňovacie obdobie okrem dane pri dovoze tovaru.

Ak daňový úrad v lehote na vrátenie nadmerného odpočtu podľa odseku 1 začne kontrolu na zistenie oprávnenosti nároku na vrátenie nadmerného odpočtu, vráti daňový úrad nadmerný odpočet v lehote desiatich dní od skončenia kontroly. Ak platiteľ neumožní vykonanie kontroly v lehote na vrátenie nadmerného odpočtu podľa odseku 1, vráti daňový úrad nadmerný odpočet do desiatich dní od skončenia kontroly.

Podľa § 63 ods. 6 zákona o správe daní účinného ku dňu 31.12.2003, ak vznik preplatku zapríčini správca dane, a ak ho nemožno použiť podľa odsekov 2 a 3, vráti preplatok bez žiadosti do 15 dní od jeho zistenia. Ak ho vráti po lehote podľa odseku 4, je povinný zaplatiť daňovému subjektu úrok z preplatku vo výške 140% diskontnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska platnej v prvý deň kalendárneho štvrtroka, v ktorom došlo k omeškaniu.

Podľa § 63 ods. 8 zákona o správe daní v znení účinnom k 31.08.2007, nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty alebo spotrebná daň, pri ktorej bolo uplatnené jej vrátenie podľa osobitných predpisov, 13d) sa použije na kompenzáciu daňových nedoplatkov dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní toho

istého daňového subjektu. Ak sa nadmerný odpočet alebo spotrebná daň, pri ktorej bolo uplatnené jej vrátenie, nevyužije na kompenzáciu daňových nedoplatkov dane z pridanej hodnoty alebo spotrebných daní toho istého daňového subjektu alebo sa použije čiastočne, použije sa pred jeho vrátením na kompenzáciu jeho daňových nedoplatkov na iných daniach 13e) alebo na úhradu jeho preddavku na daň nezaplateného v lehote splatnosti. O vykonaní kompenzácie je správca dane povinný písomne upovedomiť daňový subjekt. Nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty sa takto použije v posledný deň lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty. Spotrebnú daň, ktorá má byť vrátená na základe uplatnenia jej vrátenia, správca dane použije na kompenzáciu v posledný deň lehoty na vrátenie podľa osobitných predpisov 13d).

Najvyšší súd Slovenskej republiky mal z obsahu pripojeného administratívneho ako aj súdneho spisu za preukázané, že žalobca listom označeným ako výpočet úroku z omeškania - máj 1997 požiadal Daňový úrad Banská Bystrica I o úhradu finančného vyčíslenia úroku z omeškania z oneskoreného vrátenia nadmerného odpočtu DPH za apríl 1997 vo výške 1.146.693,- Sk (pri dennom úroku 0,03375342466 % je celkový úrok z omeškania 102 % z dlžnej sumy) z dôvodu, že nadmerný odpočet DPH za apríl 1997 bol žalobcovi vo výške 1.096.892,- Sk vrátený dňa 09.02.2006. Omeškanie činilo 3022 dní.

Daňový úrad Banská Bystrica I rozhodnutím zo dňa 19.12.2006 č. 651/230/922-71967/06/Šauš nepriznal sankčný úrok za neoprávnené zadržiavané peňažné prostriedky žalobcovi s odôvodnením, že žalobcovi poukazom na ustanovenie § 110c a ustanovenie § 110e zákona o správe daní v znení neskorších predpisov, neprináleží nárok na vyplatenie sankčného úroku za neoprávnené zadržiavané peňažné prostriedky. Vyššie uvedené rozhodnutie bolo na základe odvolania žalobcu rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky zo dňa 01.03.2007 č. I/221/3047-18299/2007/990311-r zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu bol nesprávny postup správneho orgánu, pričom v ďalšom konaní bolo správne mu orgánu uložené, aby riešil nárok daňového subjektu na priznanie úroku z preplatku podľa ust. § 63 ods. 6 zákona o správe daní.

Daňový úrad Banská Bystrica I následne rozhodnutím zo dňa 29.03.2007, č. 651/230/924-17553/07/Šauš nevyhovel žiadosti žalobcu a nepriznal mu úrok z preplatku na dani z pridanej hodnoty z nadmerného odpočtu za zdaňovacie obdobie apríl 1997, nakoľko nadmerný odpočet danie z pridanej hodnoty nie je daňovým preplatkom v zmysle § 63 zákona o správe daní v znení neskorších predpisov. Voči uvedenému rozhodnutiu správny orgán nepripustil odvolanie. Žalobcovo odvolanie proti uvedenému rozhodnutiu Daňového úradu Banská Bystrica I, bolo rozhodnutím č. 651/230/922-26484/07/Šauš zo dňa 18.05.2007 zamietnuté z dôvodu, že správca pri stanovení možnosti opravného prostriedku vychádzal z negatívnej definície ustanovenia § 46 ods. 1 zákona o správe daní, kde účastník konania sa môže odvolať proti rozhodnutiam, pre ktoré je to zákonom ustanovené. Rozhodnutím č. I/221/2402-12204/2011/990311-r zo dňa 31.01.2011 Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky zrušilo rozhodnutie správcu dane č. 651/230/924-17553/07/Šauš zo dňa 29.03.2007 a vec vrátilo na ďalšie konanie.

Na základe podnetu na preskúmanie vyššie uvedeného rozhodnutia mimo odvolacieho konania Ministerstvo financií Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 15.08.2011, č. MF/21111/2011-71 vyššie označené rozhodnutie daňového riaditeľstva zrušilo a vec vrátilo na ďalšie konanie a rozhodnutie, z dôvodu jeho nezákonnosti, nakoľko bolo vydané v rozpore s ustanovením § 63 zákona o správe daní v znení plánom v čase začatia daňového konania. Zmena predmetného ustanovenia nastala s účinnosťou od 01.09.2007, kedy bola do ustanovenia zavedená úprava zaplatiť úrok aj v prípadoch oneskoreného vrátenia nadmerného odpočtu a spotrebnej dane, na ktorú bolo uplatnené jej vrátenie. Z prechodných ustanovení § 110g citovaného zákona vyplýva, že daňové konania, ktoré boli začaté a neboli ukončené do 31.08.2007, sa dokončia podľa zákona účinného k 31.08.2007.

Následne Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 07.11.2011 č. I/221/21136-116467/2011/990311-r rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica I č. 651/230/924-17553/07/Šauš zo dňa 29.03.2007 o nepriznaní úroku z preplatku na dani z pridanej hodnoty z nadmerného odpočtu za zdaňovacie obdobie apríl 1997 potvrdil s odôvodnením, že nadmerný odpočet, ktorý definuje zákon o DPH, nespĺňa definíciu pojmu daňový preplatok v zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 zákona o správe daní,

preto nie je možné priznať úrok podľa ustanovenia § 63 ods. 6 zákona o správe daní pri oneskorenom vrátení nadmerného odpočtu. Zákonnosť vyššie uvedeného rozhodnutia žalovaného je predmetom prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní odvolaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, ktorého obsahom bol aj administratívny spis žalovaného správneho orgánu dospel k záveru o nezákonnosti žalobou napadnutých rozhodnutí. Najvyšší súd sa nestotožnil s argumentáciou krajského súdu obsiahnutou v odôvodnení rozhodnutia a túto považuje za nesprávnu. Z administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca sa domáhal žiadosťou doručenou 27.11.2006 správcovi dane vrátenia úroku z omeškania z oneskoreného vrátenia nadmerného odpočtu DPH za apríl 1997 vo výške 1.146.693,- Sk. Správca dane nemajúc pochybnosti o charaktere požadovaného a vyčísleného úroku vydal rozhodnutie zo dňa 19.12.2006, ktorým nepriznal žalobcovi sankčný úrok za neoprávnené zadržávané peňažné prostriedky za zdaňovacie obdobie apríl 1997. Rozhodnutie bolo na základe odvolania žalobcu, rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky zo dňa 01.03.2007, zrušené a vec bola vrátená správneho orgánu na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný konštatoval, že z podanej žiadosti žalobcu nebolo zrejmé o vyplatenie akého úroku daňový subjekt žiada, preto mal správca dane postupovať v zmysle ustanovenia § 20 ods. 9 zákona o správe daní, a teda ak má podanie nedostatky, pre ktoré nie je spôsobilé na prerokovanie, vyzve správca dane daňový subjekt, aby ich podľa pokynu a v určenej lehote odstránil. Vytkol správcovi dane, že ten riešil nárok na priznanie sankčného úroku podľa ustanovenia § 110c a ustanovenia § 110e zákona o správe daní platného v tom čase bez toho, aby vyzval daňový subjekt na odstránenie nedostatkov podania. Napriek uvedenému však žalovaný, podľa prílohy priloženej k odvolaniu usúdil, že žalobca žiada o vyplatenie podľa ustanovenia § 63 zákona o správe daní, hoci z obsahu odvolania uvedené nevyplýva. Žalobca v odvolaní iba poukázal na to, že nežiadal o vyplatenie úroku v zmysle ustanovenia § 110c a ustanovenia § 110e zákona o správe daní, ale v zmysle platných predpisov pre uvedený prípad. Správca dane viazaný názorom odvolacieho orgánu v ďalšom postupoval, tak, že žalobcovu žiadosť posúdil ako žiadosť o vyplatenie úroku podľa ustanovenia § 63 zákona o správe daní a rozhodnutím zo dňa 29.03.2007 č. 651/230/924-17553/07/Šauš žalobcovej žiadosti nevyhovel a nepriznal mu úrok z preplatku na dani z pridanej hodnoty z nadmerného odpočtu. Uvedené rozhodnutie je prvostupňovým rozhodnutím správcu dane, ktoré je v rámci správneho súdnictva v tomto konaní preskúmané. Najvyšší súd má za to, že žalovaný už v tomto štádiu konania pochybil, nakoľko bez toho aby si ozrejmil o vyplatenie akého úroku sa žalobca domáha v rozpore s ustanovením § 20 ods. 9 zákona o správe daní bez akéhokoľvek vyjadrenia žalobcu vychádzal z priloženého listu - kópie zo zbierky zákonov č. 173/1994 Z. z. na ktorej je citované ustanovenie § 63 - daňové preplatky a úrok a bez ďalšieho stanovil ďalší postup podľa ustanovenia 63 ods. 6 zákona o správe daní. Podľa názoru odvolacieho súdu nebol postup žalovaného správny a zákonný, nakoľko nedošlo zo strany konajúcich správnych orgánov k ozrejmieniu o vyplatenie akého úroku sa žalobca svojou žiadosťou domáha a samotný záver žalovaného, ktorý bol pre správny orgán záväzný nie je presvedčivý vzhľadom na to, že iba samotnú prílohu k odvolaniu nemožno považovať za jednoznačnú vôľu žalobcu. Objasnenie predmetu žiadosti žalobcu je nevyhnutné pre ďalšie konanie a rozhodovanie správneho orgánu, a to najmä s ohľadom na znenie ustanovenia § 110e, ustanovenia § 110c ods. 5 zákona o správe daní v spojení s ustanovením § 35b a nasl., (nadobudlo platnosť 01.01.2004). Okrem iného odvolací súd konštatuje, že odkazovanie na ustanovenie § 63 zákona o správe daní, aj v prípade novej žiadosti o vyplatenie sankčného úroku podľa citovaného ustanovenia má svoje opodstatnenie, pretože v samotnom ustanovení § 35b ods. 6 posledná veta zákona o správe daní platného v rozhodnom čase sa uvádza, že ak je správca dane povinný zaplatiť daňovému subjektu sankčný úrok, pri jeho platení sa postupuje ako pri vrátení daňového preplatku podľa ustanovenia § 63 zákona o správe daní. V nadväznosti na uvedené potom žalovaný vychádzal z takto stanoveného predmetu konania a v ďalšom sa už sústredil iba na rozhodovanie o vrátení úroku z preplatku podľa ustanovenia § 63 zákona o správe daní na dani, a tým smerom sa odvíjala aj samotná argumentácia žalobcu. Uvedený názor najvyššieho súdu podporuje aj samotné vyjadrenie žalobcu v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu v ktorom zdôraznil, že úrok uplatnil ako sankčný úrok za neoprávnené zadržávané peňažné prostriedky. Tým, že žalovaný sám bez toho, aby sa tak vyjadril žalobca, vyhodnotil čoho sa žalobca v podaní domáhal a to postupom v rozpore s ustanovením § 20 ods. 9 zákona o správe daní, postupoval nesprávne a tento

nesprávny procesný postup správcu dane a žalovaného mal za následok postihnutia konania inou vadou, ktorá mala za následok nezákonnosť rozhodnutia a je dôvodom jeho zrušenia. V nadväznosti na to sa dá konštatovať, že aj pre samotné posúdenie veci nebol správnym orgánom dostatočne zistený skutkový stav, čo je ďalším dôvodom pre zrušenie rozhodnutia. Pokiaľ nedôjde k odstráneniu pochybností, čoho sa vlastne žalobca svojou žiadosťou domáhal, posudzovanie správnosti právneho posúdenia zo strany krajského súdu ako aj správnych orgánov sa javí ako predčasné.

Vzhľadom na uvedené bude povinnosťou správcu dane postupom podľa ustanovenia § 13 ods. 8 zákona č. 563/2009 Z. z. v spojení s ustanovením § 165b ods. 1 citovaného zákona vyzvať žalobcu na odstránenie nedostatkov podania, aby bolo jednoznačne zrejmé, čoho sa žalobca listom doručeným správcovi dane dňa 27.11.2006 domáhal, či vyplatenia sankčného úroku podľa ustanovenia § 35b a nasl. zákona o správe daní platného v rozhodnom čase, alebo úroku podľa ustanovenia § 63 a nasl. citovaného zákona v znení platnom do 31.12.2003, a to v kontexte so znením ustanovenia § 110c/ a e/ citovaného zákona a po odstránení nedostatkov následne prípadne po doplnení iných nejasností, o takejto žiadosti rozhodnúť v súlade s vtedy pre danú skutočnosť platnými právnymi predpismi.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol najvyšší súd o zmene rozhodnutia krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta prvá OSP tak, že rozhodnutie žalovaného ako i rozhodnutie správcu dane z dôvodu ich nezákonnosti, s poukazom na ustanovenie § 250j ods. 1 písm. c/ a e/ OSP zrušil a vec vrátil správnejmu orgánu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

V ďalšom konaní správny orgán súd viazaný právnym názorom najvyššieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP) doplní skutkový stav veci tak, ako je zhora uvedené a svoje nové rozhodnutie aj náležitým spôsobom odôvodní.

O náhrade trov celého súdneho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 250k ods. 1 OSP a § 151 ods. 1 a 5 OSP v zmysle ich vyčíslenia právnym zástupcom v sume 66,- eur za zaplatený súdny poplatok za žalobu 66,- eur z odvolanie, ktorý poplatok žalobca síce ešte nezaplatil ale, ktorý bol splatný podaním odvolania (§ 8 ods. 1, 6 ods. 2 veta druhá a § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov), čím sa stáva súčasťou trov konania. Ďalej najvyšší súd priznal žalobcovi sumu 646,99 eura titulom trov právneho zastúpenia, ktorá suma pozostáva z náhrady trov za poskytnuté právne služby v uplatnenom rozsahu za 4 úkony právnej služby všetky vykonané v roku 2012 (prevzatie a príprava vrátane prvej porady s klientom, podanie žaloby, účasť na pojednávaní krajského súdu a podanie odvolania) v sume po 127,16 eura, plus 4 krát paušál po 7,63 eura, plus 20 % DPH, podľa § 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a/, b/ a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Najvyšší súd dáva do pozornosti krajskému súdu, aby neopomenul vydať uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti za odvolanie.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok.